

uden at man derved fornærmer nogen af de Andre, at have, om end ikke diceret, saa dog havt stor Indflydelse paa den af Udvalgets Fleertal afgivne Betænkning — det er bleven anført af ham, da Sagen første Gang var for, altsaa i Sessionen 1858, at man meget godt kunde gaae videre i Udvidelsen af Valgretten i Kjøbstæderne, fordi Kjøbstædernes communale Bestyrelse endnu ikke havde saamegen Myndighed som Sognesforstanderskaberne paa Landet, fordi der ved Siden af den bestod en af Kongen bestiftet Magistrat. Dette er fuldkommen rigtigt. Jeg kan for mit Vedkommende godt gaae ind paa dette Raisonnement, da jeg anseer det for rigtigt nu i Henhold til den bestaaende communale Forfatning for Kjøbstæderne; men naar vi om et Aar eller to komme med en total Forandring af Kjøbstædernes Myndighedsforhold og lægge den Myndighed, som nu er hos Magistraten, i Borgerepræsentationens egen Haand eller i en af den valgt Magistrat, have vi vedtaget denne Lov under vigtige Forudsætninger, og ligesom man nu synes at have glemt, hvad en anden æret Landsstingsmand fra Kjøbenhavn (Madvig) har mindet om, at dengang vi vedtog Grundloven meente vi, at de communale Valglove maatte baseres paa et andet Princip end Valgloven til Rigsdagen, saaledes kunde det ogsaa være, at naar man kom til at discutere denne Lov om Communernes Selvstændighed, man da havde glemt, at man havde vedtaget denne Lov netop i Henhold til Communernes Selvstændighed. Derfor havde jeg meget ønsket, at disse to Love havde fulgtes ad, og hvis det er den ærede Minister muligt — naturligviis forudsat, at han til den Tid er Minister — vilde jeg ansee det for meget heldigt, om han i næste Session kunde forelægge en Lov om Communernes Myndighed tilligemed denne; thi naar disse to Love fulgtes ad, saa kunde man maale det ene efter det andet, ansætte Grændserne for Valgretten efter Grændserne for Myndigheden. Hvis man udvidede den ene for meget, kunde man drage den anden noget snevrere og derved faae det rette Forhold bragt tilveie.

Med Hensyn til Enkelthederne i Lovene og navnlig med Hensyn til den allerede af foregaaende Talere omtalte § 3 forekommer det

mig, at den Forandring, som er den væsentligste, der er skeet i den, siden Udskaffet i sin første Skikkelse blev forelagt, er det Samme, som blev paaapeget af den ærede 4de Landsstingsmand for 1ste Kreds (Madvig), at man har udvidet den privilegerede Valgklasse til Halvdelen af alle Valgbare. Jeg troer, at denne Forandring i Virkeligheden er større end den, at man har forandret den større Halvdeel til den mindre; thi det forholder sig ganske sikkert, som den ærede Landsstingsmand, jeg nys nævnte, bemærkede, at derved gjør man de høiest Beskattede til Minoritet i deres egen Valgklasse. Man gjør ikke blot de af dem Valgte til Mindretallet i Repræsentationen, hvad jeg anseer for mindre væsentligt, fordi jeg troer, at En og Anden af deres Valgklasse ogsaa vil blive valgt ved de almindelige Valg, — der er idetmindste stor Sandsynlighed derfor — men ved at strække de Privilegeredes (de dobbelte Valgeres) Valgret ned til Halvdelen af samtlige Valgere, gjør man de høiest Beskattede i Communen til Mindretallet i deres egen Valgklasse; man giver de saakaldte Smaa-borgere Overvægt, og det i en endnu højere Grad derved, at man ogsaa tager dem med, som svare den samme Skat som de, der ere lavest beskattede, i de høiest Beskattedes Halvdeel. Der bliver saa godt som ingen Forskjel mellem Valgklasserne, og det er selvfølgelig et Skin, man giver, istedetfor en Virkelighed, og naar man ikke vil give Andet end et Skin af Betyggelse, forekommer det mig at være rigtigt at slette det Hele ud og gjøre det Hele til en stor Valgklasse. Det er sandt, at Formuen kan gjøre sig gjældende paa andre Maader i det offentlige Liv, saavel i den communale som i den politiske, og at man derved undgaaer at udsaae den Misnøie og Splid, som paa sine Steder vistnok vil opstaae ved denne meer og mindre vilkaarlige Deling i to Valgklasser. Men har man ikke Mod til at gjøre dette Skridt, troer jeg, at man burde give de høiest Beskattede en virkelig Garanti og ikke et Skin. Man skal begrænse deres Valgklasse saaledes, at de faae en overveiende Indflydelse i den. Om man giver dem Ret til at vælge den større eller mindre Halvdeel, anseer jeg for mindre vigtigt. Jeg seer ingensteds nogen